

Program realizacji
Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego
rok szkolny 2019/2020

W programie uwzględniono cztery obszary celów szczegółowych, które wyznaczają treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego:

I.   Poznanie siebie i własnych zasobów.

II.   Świat zawodów i rynek pracy.

III.   Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.

IV.   Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

- *W oddziałach przedszkolnych tematy dotyczące doradztwa zawodowego realizowane są na zajęciach edukacyjnych, w czasie zajęć ze specjalistami a także podczas wycieczek zgodnie z przyjętym programem.*
- *W klasach I-III tematy dotyczące doradztwa zawodowego są realizowane na zajęciach przedmiotowych zgodnie z podstawą programową, na godzinach wychowawczych, w czasie zajęć ze specjalistami, a także podczas wycieczek zgodnie z przyjętym programem.*
- *W klasach IV-VIII tematy dotyczące doradztwa zawodowego są realizowane na zajęciach przedmiotowych zgodnie z podstawą programową, na godzinach wychowawczych, w czasie zajęć ze specjalistami, a także podczas wycieczek zgodnie z przyjętym programem.*
- *W klasach VII-VIII zajęcia z doradztwa zawodowego realizowane są przez doradcę zawodowego w wymiarze 10 godz w ciągu roku szkolnego.*

**TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA PRZEDSZKOLI, ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH
W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH I INNYCH FORM WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO**

1. POZNANIE SIEBIE

Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Dziecko:

3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);

3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU U PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

Dziecko:

4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;

4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;

4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS I–VI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych

1. POZNANIE SIEBIE

Uczeń:

1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;

1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;

1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;

1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;

1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Uczeń:

2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;

2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;

2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;

2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;

2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Uczeń:

3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;

3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;

3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

Uczeń:

4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

B. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół podstawowych

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZAWODÓW

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS VII I VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;

1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy;

2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji;

2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Harmonogram działań na rok szkolny 2019/2020

l.p.	Przedsięwzięcie	Forma	Termin realizacji	Realizator	Uczestnicy	Uwagi
1	Zapoznanie Rady Pedagogicznej z programem szkolnego doradztwa zawodowego	prelekcja	wrzesień	doradca zawodowy	Rada Pedagogiczna	Treść programu umieszczona na szkolnej stronie internetowej
2	Zapoznanie rodziców z programem szkolnego doradztwa zawodowego	Informacja na spotkaniu z rodzicami	wrzesień/ październik	doradca zawodowy, pedagog szkolny	rodzice	Treść programu umieszczona na szkolnej stronie internetowej
Zadania obszaru I – Poznanie samego siebie i własnych zasobów						
l.p.	Przedsięwzięcie	Forma	Termin realizacji	Realizator	Uczestnicy	Uwagi
1	Zajęcia integracyjne	Praca w grupach	Cały rok szkolny	Wychowawcy klas/ Pedagog szkolny/psycholog szkolny	Grupy przedszkolne/ Uczniowie wszystkich klas	
2	Poznaj samego siebie	pogadanka	cały rok szkolny	Wychowawca/doradca zawodowy/ psycholog/pedagog	Grupy przedszkolne/ uczniowie klas I-VIII	
3	Umożliwienie prezentacji swoich zainteresowań, pasji, talentów	organizowanie konkursów i wystaw prac konkursowych	cały rok szkolny	Wychowawcy/Nauczyciele przedmiotów	Grupy przedszkolne/ uczniowie SP	
4	Rozwijanie uzdolnień	przygotowanie reprezentantów do konkursów zewnętrznych	zgodnie z harmonogramem konkursowym	Wychowawca/nauczyciele przedmiotów	zainteresowani uczniowie klas I-VIII	
5	Samopoznanie i określanie	Testy predyspozycji zawodowych	cały rok szkolny	doradca zawodowy	Uczniowie klas VII-VIII	

	predyspozycji edukacyjno – zawodowych					
6	Udzielanie indywidualnych porad przez doradcę, pedagoga i wychowawcę w zakresie orientacji zawodowej uczniów	Konsultacje/Rozmowy indywidualne z rodzicami i uczniami	II semestr (kwiecień – czerwiec 2019)	Doradca Zawodowy/ Pedagog Szkolny/psycholog/ Wychowawcy klas	Zainteresowani rodzice i uczniowie klas VII i VIII	
Zadania obszaru II – Świat zawodów i rynek pracy						
l.p.	Przedsięwzięcie	Forma	Termin realizacji	Realizator	Uczestnicy	Uwagi
1	Poznajemy zawody	Pogadanki, filmy zawodoznawcze, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, uczestnictwo w „Festiwalu zawodów”, wycieczki zawodoznawcze	cały rok/ Festiwal Zawodów-zgodnie z harmonogramem organizatora	Wychowawcy grup przedszkolnych/ wychowawcy klas/doradca zawodowy	Grupy przedszkolne/ Uczniowie wszystkich klas	Włączenie rodziców do prezentacji różnych zawodów. Wykorzystanie podstawy programowej
2	System kształcenia ponadpodstawowego-poznajemy oferty szkół w regionie	zajęcia informacyjne	cały rok szkolny	doradca zawodowy/wychowawcy	uczniowie klas I-VIII	
3	Zawód przeszłości i zawód przyszłości	Pogadanka	II półrocze	doradca zawodowy,	uczniowie klas VII-VIII	
4	Wzory pism urzędowych	Lekcja informatyki/ języka polskiego	Wg przyjętego planu	Nauczyciel przedmiotu	Wg przyjętego planu	
6	Nauka pisania listu motywacyjnego i CV	Lekcja języka polskiego	Wg przyjętego planu	Nauczyciel przedmiotu	Wg przyjętego planu	

Zadania obszaru III- Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie						
l.p.	Przedsięwzięcie	Forma	Termin realizacji	Realizator	Uczestnicy	Uwagi
1	Efektywne i racjonalne uczenie się	wykład	październik	Wychowawcy/ nauczyciele	Uczniowie klas I-VIII	Godzina wychowawcza
2	Poznaję etapy edukacji	Pogadanka	Cały rok szkolny	Wychowawcy/nauczyciele	Grupy przedszkolne/ Uczniowie wszystkich klas	
3	Analiza oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych	Zajęcia informacyjne-grupowe	II półrocze	Doradca zawodowy	Uczniowie klas VII i VIII	

Zadania obszaru IV- Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych						
l.p.	Przedsięwzięcie	Forma	Termin realizacji	Realizator	Uczestnicy	Uwagi
1	Rodzic- pierwszy „doradca zawodowy”	konsultacje indywidualne	Wg potrzeb	doradca zawodowy	rodzice uczniów klas VIII	
2	Wybór ścieżki kształcenia	Warsztaty/pogadanka	cały rok szkolny	wychowawcy/psycholog/doradca zawodowy	uczniowie klas VII i VIII	
3	Marzenia i plany na przyszłość	Warsztaty	I i II półrocze	Doradca zawodowy	uczniowie klas VII i VIII	
4.	Pierwsze doświadczenia zawodowe	wolontariat	cały rok szkolny	Opiekun wolontariatu	zainteresowani uczniowie	

* Harmonogram może ulec modyfikacji biorąc pod uwagę zapotrzebowania dzieci z oddziałów przedszkolnych i uczniów szkoły podstawowej.